

פרשת אמור – ספירת העומר

(א) וַיְדַבֵּר ד' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (ב) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי ד' אֲשֶׁר תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי: [...]

ספירת העומר וחג הביכורים:

(ט) וַיְדַבֵּר ד' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר: (י) דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן לָכֶם וּקְצַרְתֶּם אֶת קְצִירָהּ וְהִבֵּאתֶם אֶת עֹמֶר רֵאשִׁית קְצִירְכֶם אֶל הַכֹּהֵן: (יא) וְהִנִּיף אֶת הָעֹמֶר לִפְנֵי ד' לְרִצְוָנָכֶם מִמִּחֶרֶת הַשַּׁבָּת יְנִיפְנֹה הַכֹּהֵן: (יב) וְעֲשִׂיתֶם בַּיּוֹם הַנִּיפְכֶם אֶת הָעֹמֶר כֶּבֶשׂ תְּמִים בֶּן שָׁנָתוֹ לְעֹלָה לַד': (יג) וּמִנְחָתוֹ שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן אִשָּׁה לַד' רֵיחַ נִיחֹחַ וְנִסְכָּה יַיִן רְבִיעִית הַהֵין: (יד) וְלֶחֶם וְקִלִּי וְכֶרֶמֶל לֹא תֹאכְלוּ עַד עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה עַד הַבִּיאְכֶם אֶת קֶרְבֶּן אֱלֹהֵיכֶם חֲקַת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מִשְׁבְּתֵיכֶם:

(טו) וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמִּחֶרֶת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הַבִּיאְכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שִׁבְעַת שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה: (טז) עַד מִמִּחֶרֶת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ חֲמִשִּׁים יוֹם וְהִקְרַבְתֶּם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַד': (יז) מִמּוֹשְׁבֵיבְתֵיכֶם תָּבִיאוּ לֶחֶם תְּנוּפָה שְׁתֵּים שְׁנֵי עֶשְׂרִים סֹלֶת תִּהְיֶינָה חֲמֵץ תִּאֲפִינָה בְּכֹרִים לַד': (יח) וְהִקְרַבְתֶּם עַל הַלֶּחֶם שִׁבְעַת כֶּבֶשִׁים תְּמִימִם בְּנֵי שָׁנָה וּפַר בֶּן בָּקָר אֶחָד וְאֵילִם שְׁנַיִם יִהְיוּ עֹלָה לַד' וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵיהֶם אִשָּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַד': (יט) וְעֲשִׂיתֶם שְׁעִיר עִזִּים אֶחָד לְחֹטָאת וּשְׁנֵי כֶּבֶשִׁים בְּנֵי שָׁנָה לְזָבַח שְׁלָמִים: (כ) וְהִנִּיף אֹתָם עַל לֶחֶם הַבִּכּוּרִים תְּנוּפָה לִפְנֵי ד' עַל שְׁנֵי כֶּבֶשִׁים קֹדֶשׁ יִהְיוּ לַד' לַכֹּהֵן: (כא) וּקְרַאתֶם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה מִקְרָא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ חֲקַת עוֹלָם בְּכֹל מוֹשְׁבֵיבְתֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם: (כב) וּבִקְצִירְכֶם אֶת קְצִיר אֲרָצְכֶם לֹא תִכְלֶה פְּאֵת שְׂדֶךְ בִּקְצָרְךָ וְלָקַט קְצִירְךָ לֹא תִלְקַט לְעֵנִי וְלָגֵר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי ד' אֱלֹהֵיכֶם:

העומר היה מתיר במדינה ושתי הלחם במקדש. אין מביאין מנחות וביכורים ומנחת בהמה קודם לעומר אם הביא פסול קודם לשתי הלחם לא יביא אם הביא כשר. יתיב רבי טרפון וקא קשיא ליה מה בין קודם לעומר לקודם שתי הלחם אמר לפניו יהודה בר נחמיה לא אם אמרת קודם לעומר שכן לא הותר מכללו אצל הדיוט תאמר קודם לשתי הלחם שהותר מכללו אצל הדיוט

(מנחות סח:)

אמר ר' חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: מוליד ומביא למי שהרוחות שלו, מעלה ומוריד למי שהשמים והארץ שלו

(מנחות סב ע"א)

ותִּשָׁב נְעָמִי וְרוּת הַמוֹאֲבִיָּה כְּלֶתָה עִמָּה הַשָּׁבָה מִשְׂדֵי מוֹאָב וְהָמָּה בָּאוּ בֵּית לָחֶם בְּתַחֲלַת קֶצֶר
שְׁעָרִים (רות א, כב)

ותַּדְבֵּק בְּנַעֲרוֹת בְּעַז לְלֶקֶט עַד כְּלוֹת קֶצֶר הַשְּׁעָרִים וּקְצִיר הַחֲטִיִּם וַתִּשָׁב אֶת הַמֹּתֶה (שם ב, כג)

<u>יום הנפת העומר - טז' בניסן</u>	<u>חג הביכורים - יום החמישים</u>
הנפת העומר	הנפת לחם הביכורים
עומר בלתי מעובד (לפי הפסוקים)	לחם חמץ
עומר אחד (עשרון)	שני עשרונים - שני לחמים
משעורים	מחטים
התרת התבואה החדשה לאכילה	התרת התבואה החדשה להקרבת קורבן
יציאת מצרים	מתן תורה

[תרגום: שני לחמים אכלו ישראל, אחד כאשר יצאו ממצרים אכלו מצה לחם עוני, ואחד במדבר, לחם מן השמים, דכתיב 'הנני ממטיר לכם לחם מן השמים' (שמי' טז, ד). ולכן הקרבן של היום הזה הוא לחם, ועל לחם הקריבו כל שאר הקרבנות כי הלחם הוא העיקר דכתיב 'והקרבתם על הלחם שבעת כבשים וגו'. ממושבותיכם תביאו לחם תנופה וגו' (ויקרא כג, יז-יח), שזהו הלחם שנתחכמו בו ישראל חכמה עליונה של התורה ובאו בדרכיה.

כעת יש לנו להתבונן: בפסח יצאו ישראל מהלחם הנקרא חמץ, כתיב 'ולא יראה לך חמץ' (שמות יג, ז). וכתיב 'כי כל אוכל מחמצתי' (שמות יב, יט). מה הטעם? בגלל הכבוד של אותו לחם הנקרא מצה. עכשיו שזכו ישראל ללחם עליון יותר, לא יאה היה שיתבטל החמץ ולא יראה כלל, ומדוע הקרבן הזה היה חמץ? דכתיב 'סלת תהיינה חמץ תאפינה' (ויקרא כג, יז). ועוד, הרי ביום הזה נתבטל היצר הרע כי התורה נקראת חירות נמצאה: אלא למלך שהיה לו בן יחיד וחלה. יום אחד רצה לאכול, אמרו שיאכל בן המלך מאוכל של רפואה זה, ועד שיאכל אותו לא ימצא אוכל ומזון אחר בבית. עשו כך. כיון שאכל אותה רפואה אמר, מכאן והלאה יאכל כל מה שרוצה ולא יוכל להזיק לו.

כך כשישראל יצאו ממצרים לא היו יודעים עיקר וסוד האמונה. אמר הקב"ה, יטעמו ישראל רפואה זו וכל עוד שיאכלו רפואה זו לא יראה להם אוכל אחר. כיון שאכלו מצה שהיא רפואה לבא ולדעת בסוד האמונה, אמר הקב"ה מכאן והלאה ראוי להם החמץ ויאכלו אותו שהרי אינו להזיק להם, וכל שכן ביום השבועות נזדמן להם לחם עליון שהוא רפואה לגמרי. ולכן מקריבים חמץ לשרפו על המזבח, ומקריבים שני לחמים אחרים כאחד, והחמץ נשרף באש המזבח ואינו יכול לשלוט ולהזיק לישראל, ולכן ישראל קדושים מתדבקים בו בקב"ה ביום הזה ברפואה של התורה, ואם היו ישראל שומרים שני צדדי הלחם האלו, לא היו נכנסים לדין לעולם]. **(זהר, תצוה [ח"ב] פג" ע"א-ע"ב)**

א"ל [ר' עקיבא לטורנוסרופוס] אני הייתי יודע שעל דבר זה אתה שואלני ולכך הקדמתי ואמרתי לך שמעשה בני אדם משל הקב"ה. הביא לו ר"ע שבליים וגלוסקאות א"ל אלו מעשה הקב"ה ואלו מעשה ידי אדם א"ל אין אלו נאים יותר מן השבליים? **(תנחומא תזריע ה')**

וספרתם לכם כו' והקרבתם מנחה חדשה כו'. ענין קרבן העומר ושתי הלחם דעומר שעורים מאכל בהמה ושתי הלחם מאכל אדם. הענין הוא כי לחם הוא אמונה כמ"ש בזוה"ק חסר לחם חסר מהימנותא והקרבת המנחה הוא האמונה וההכנעה להשי"ת להודיע כי הכל שלו. והנה בתחילת יציאת מצרים כתיב ואת ערום וערי' והי' הכנעה מצד פחיתת מדריגתם. ועי' עומר מאכל בהמה. אח"כ זכו לברר המדות עד שנתקרבנו להר סיני ואחר כל ההשגות צריכין ג"כ להכניע עצמו ולהאמין בהשי"ת כי תכלית השגה הוא להכיר כבודו ית' וזאת המנחה שבא אחר הספירה היא נקראת מנחה חדשה שיש בה כח ההתחדשות ע"י שבא ע"י הדעת שבאדם. ועי' נאמר אדם ובהמה תושיע ה' ערומין בדעת כאדם ומשימין עצמן כבהמה. וכן סדר הפסוק וספרתם כו' והקרבתם. פי' שצריך להיות כל רצון האדם בבירור המדות ולהשיג הדעת כדי שע"י ידע איך להכניע עצמו לפניו ית'. ובי' אלו ההכנעות הוא כל עבודת האדם מן העולם ועד עולם כמ"ש במ"א הרבה מזה. ובשבועות שהוא שער הני' מתחברין שתי לחם אלו כני"ל

(שפת אמת שבועות תרל"ז)

